II 41373

Comentarii practice

Nadia Cerasela Aniței

Regimurile matrimoniale potrivit noului Cod civil

- libertatea alegerii regimului matrimonial
- comunitatea legală
- comunitatea convențională
- separația de bunuri
- modificarea și încetarea regimului matrimonial

Editura Hamangiu

II h1373

Dr. Nadia Cerasela Aniței
Conferențiar universitar asociat la
Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice
a Universității „Dunărea de Jos" din Galați
Avocat în Baroul Iași

Regimurile matrimoniale potrivit noului Cod civil

27547h
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECĂ 2

Editura Hamangiu
2012

Cuprins

Capitolul I. Noțiuni introductive despre căsătorie și efectele juridice ale acesteia ____ **1**
Secțiunea 1. Noțiuni introductive despre căsătorie ____ *1*
§1. Precizări prealabile ____ 1
§2. Natura juridică a căsătoriei ____ 4
§3. Caracterele juridice ale căsătoriei ____ 6
Secțiunea a 2-a. Efectele căsătoriei ____ *7*
§1. Noțiunea de efecte juridice ale căsătoriei ____ 7
§2. Efectele personale ale căsătoriei ____ 9
2.1. Considerații generale ____ 9
2.2. Reglementarea relațiilor personale între soți ____ 10
§3. Relațiile patrimoniale dintre soți ____ 15

Capitolul al II-lea. Aspecte introductive privind regimul matrimonial ____ **18**
Secțiunea 1. Noțiunea de regim matrimonial ____ *18*
Secțiunea a 2-a. Clasificarea regimurilor matrimoniale ____ *21*
Secțiunea a 3-a. Natura juridică a regimului matrimonial ____ *23*
Secțiunea a 4-a. Obiectul regimurilor matrimoniale ____ *25*
Secțiunea a 5-a. Principiile regimurilor matrimoniale ____ *26*
Secțiunea a 6-a. Începutul și sfârșitul aplicării în timp a regimului matrimonial ____ *28*
Secțiunea a 7-a. Alegerea regimului matrimonial ____ *30*
Secțiunea a 8-a. Modificarea (mutabilitatea) regimului matrimonial ____ *32*
Secțiunea a 9-a. Efectele regimului matrimonial ____ *34*
Secțiunea a 10-a. Încetarea regimului matrimonial ____ *34*
Secțiunea a 11-a. Lichidarea regimului matrimonial ____ *35*
Secțiunea a 12-a. Organizarea și funcționarea Registrului național notarial al regimurilor matrimoniale (RNNRM) și procedura de înscriere și consultare a acestuia ____ *37*

Capitolul al III-lea. Regimul primar imperativ potrivit dispozițiilor noului Cod civil 42
Secțiunea 1. Noțiuni generale despre regimul primar 42
Secțiunea a 2-a. Locuința familiei 43
§1. Dreptul de folosință asupra locuinței 43
§2. Discuții cu privire la locuința familiei 47
Secțiunea a 3-a. Cheltuielile căsătoriei 58
§1. Discuții asupra noțiunii de cheltuieli ale căsătoriei 58
§2. Executarea obligației de a contribui la cheltuielile căsătoriei 65
Secțiunea a 4-a. Libertatea fiecărui soț de a exercita o profesie și de a dispune de veniturile obținute din exercitarea profesiei 66
Secțiunea a 5-a. Dreptul la informare 73
Secțiunea a 6-a. Independența patrimonială a soților 74
§1. Noțiunea de act juridic și clasificarea actelor juridice 74
§2. Actele de dispoziție care pun în pericol grav interesele familiei 79
§3. Depozitele bancare 82
Secțiunea a 7-a. Mandatul convențional dintre soți 85
§1. Noțiunea, părțile, obiectul, felul, puterea de reprezentare și funcționarea mandatului convențional dintre soți 85
1.1. Noțiune, părți și obiect 86
1.2. Felurile și funcționarea mandatului convențional dintre soți 87
§2. Forma, cazul special de acceptare tacită, durata și întinderea mandatului convențional dintre soți 88
2.1. Forma mandatului convențional dintre soți 88
2.2. Cazul special de acceptare tacită 88
2.3. Durata mandatului convențional dintre soți 88
2.4. Întinderea mandatului convențional dintre soți 89
§3. Obligațiile soțului mandatar 89
§4. Obligațiile soțului mandant 90
§5. Încetarea mandatului convențional dintre soți 91
5.1. Moduri de încetare 91

5.2. Revocarea de către soțul mandant 92
5.3. Renunțarea mandatarului 93
5.4. Incapacitatea sau falimentul uneia dintre părți 93
5.5. Efecte speciale ale încetării mandatului 93
Secțiunea a 8-a. Mandatul judiciar 94
§1. Noțiunea, părțile, felul și puterea de reprezentare, obiectul și funcționarea mandatului judiciar 94
§2. Forma, acceptarea, durata și întinderea mandatului judiciar 96
§3. Obligațiile soțului mandatar 97
§4. Obligațiile soțului mandant 98
§5. Încetarea mandatului judiciar 98
Capitolul al IV-lea. Regimul comunității legale 100
Secțiunea 1. Noțiuni introductive despre regimul comunității legale 100
§1. Noțiunea de regim al comunității legale 100
§2. Principiile regimului comunității legale 100
§3. Trăsăturile regimului comunității legale 101
Secțiunea a 2-a. Activul patrimonial 103
§1. Precizări prealabile 103
§2. Bunurile comune ale soților 104
2.1. Noțiunea de bunuri 104
2.2. Noțiunea de dobândire 104
2.3. Calitatea dobânditorului 107
2.4. Perioada dobândirii 107
2.5. Încetarea căsătoriei 108
2.6. Desfacerea căsătoriei 109
2.7. Desființarea căsătoriei 111
2.8. Separația soților 112
2.9. Bunurile dobândite de concubini 112
2.10. Momentul dobândirii 114
2.11. Proba dobândirii bunurilor 115
§3. Bunurile proprii 115
Secțiunea a 3-a. Pasivul patrimonial 117
Secțiunea a 4-a. Funcționarea regimului comunității de bunuri 119
§1. Considerații generale privind gestiunea bunurilor comune 119

§2. Gestiunea bunurilor comune potrivit noului Cod civil ____ 120
2.1. Domeniu de aplicare ____ 120
2.2. Răspunderea pentru actele care prejudiciază comunitatea ____ 122
2.3. Sistemul gestiunii comune (cogestiunii) – excepție de la sistemul gestiunii paralele ____ 122
2.4. Modalitățile de exprimare a consimțământului ____ 123
2.5. Sancțiunea ____ 124
2.6. Gestiunea exclusivă potrivit noului Cod civil ____ 124
2.7. Gestiunea bunurilor proprii potrivit noului Cod civil ____ 125
Secțiunea a 5-a. Împărțeala (partajul) bunurilor comune în timpul căsătoriei ____ *125*
Secțiunea a 6-a. Bunurile şi datoriile soților în lumina societăților comerciale ____ *126*
Secțiunea a 7-a. Încetarea regimului comunității legale ____ *130*
Secțiunea a 8-a. Lichidarea regimului comunității legale ____ *132*

Capitolul al V-lea. Regimul separației de bunuri ____ 136
Secțiunea 1. Noțiuni generale despre regimul separației de bunuri ____ *136*
Secțiunea a 2-a. Temeiul juridic al separației de bunuri ____ *138*
Secțiunea a 3-a. Caracterizarea regimului separației de bunuri ____ *139*
Secțiunea a 4-a. Regulile la care este circumscris regimul separației de bunuri ____ *139*
Secțiunea a 5-a. Separația patrimoniilor ____ *141*
§1. Precizări prealabile ____ 141
§2. Separația activului ____ 141
§3. Separația pasivului ____ 144
§4. Dovada bunurilor ____ 145
§5. Gestiunea bunurilor ____ 147
Secțiunea a 6-a. Lichidarea regimului separației de bunuri ____ *149*

Capitolul al VI-lea. Regimul comunității convenționale 151
Secțiunea 1. Noțiuni introductive despre regimul comunității convenționale 151
Secțiunea a 2-a. Clauze referitoare la compoziția comunității 152
§1. Preliminarii 152
§2. Comunitatea extinsă 152
§3. Comunitatea restrânsă 157
§4. Clauze de modificare a gestiunii bunurilor 158
Secțiunea a 3-a. Modalități privind încetarea, lichidarea și partajul regimului comunității convenționale 160

Capitolul al VII-lea. Modificarea convențională a regimului matrimonial 162
Secțiunea 1. Delimitări conceptuale 162
Secțiunea a 2-a. Condițiile de fond, de formă și de publicitate pentru modificarea regimului matrimonial prin convenție matrimonială 163
§1. Condițiile de fond necesare pentru modificarea regimului matrimonial prin convenție matrimonială 164
§2. Condițiile de formă și de publicitate pentru modificarea regimului matrimonial prin convenție matrimonială 165
Secțiunea a 3-a. Efectele modificării regimului matrimonial 166
§1. Modificarea convențională 166
§2. Modificarea judiciară 168
2.1. Condiții pentru a putea fi modificat pe cale judiciară regimul matrimonial 168
2.2. Efectele schimbării judiciare a comunității de bunuri 169
2.2.1. Efectele care se produc între soți 169
2.2.2. Efectele care se produc față de terți 169

Capitolul al VIII-lea. Considerații generale privind clasificarea regimurilor matrimoniale în diferite sisteme de drept 172
§1. Noțiunea de regim matrimonial 172

§2. Clasificarea regimurilor matrimoniale în diferite sisteme de drept 173

Capitolul al IX-lea. Aspecte de drept internațional privat 177

Secțiunea 1. Normele conflictuale în materia relațiilor patrimoniale dintre soți potrivit noului Cod civil 177

Secțiunea a 2-a. Tendințe de uniformizare a dispozițiilor privind regimurile matrimoniale în Uniunea Europeană 180

§1. Considerații generale 180

§2. Temeiul juridic al Comisiei Europene 189

§3. Domeniul de aplicare al celor două propuneri 191

§4. Motivarea respectării subsidiarității și proporționalității 192

4.1. Principiul subsidiarității și principiul proporționalității 192

4.2. Alegerea instrumentului 193

Secțiunea a 3-a. Convenția de la Haga asupra conflictelor de legi privitoare la efectele căsătoriei, asupra drepturilor și obligațiilor soților în raporturile lor personale și asupra bunurilor soților 195

Secțiunea a 4-a. Legea aplicabilă relațiilor patrimoniale dintre soți conform tratatelor de asistență juridică încheiate de România cu alte state 201

§1. Tratatul dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă 201

§2. Tratatul dintre România și Republica Polonă privind asistența juridică și relațiile juridice în cauzele civile 202

§3. Tratatul între România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală 204

§4. Tratatul dintre România și Ucraina privind asistența juridică și relațiile juridice în cauzele civile 205

Bibliografie selectivă 209

Index 217